

*Diagnoses praeviae Pemptadis stirpium aethiopicarum
novarum.*

auctore Dr. Ed. Fenzl.

Lamprodithyros Russeggeri. (Commelinaceae 1).

Caulis simplex v. ramosus, hinc minutissime puberulus. Folia sessilia, lanceolato-lineararia, utrinque utplurimum attenuata, supra marginibusque omnino, subtus ad nervos solum scaberrima; vaginis ore piloso-ciliatis, caeterum scabrido-puberulis, sparsimque passim pilosulis. Thyrsus ovoideus densus, cincinis 7—2-floris simplicissimis (7—3 lin. lg.) patulis rectis v. sursum arcuatis compositus, rhachi primaria secundariisque cum calyce minutissime puberulis. Flores ex apice pedicellorum, his longiorum, nutantes (2—1½ lin. lg.), sepalis ovalibus obtusis; petalis binis anticis calyce dimidio v. subduplo longioribus, orbicularibus unguiculatis, coeruleis, impari postico subminore obovato naviculari. Stamina 5—6; postica tria longiora fertilia, intermedii filamento glaberrimo, lateralium filamentis circa medium minutissime puberulis, cum antheris coerulescentibus; antica tria sterilia, cum antheris aurea, glaberrima, intermedio (quandoque deficiente) reliquis brevior. Capsula ovali-oblonga, vertice rotundato, nec emarginato, subinde sparsim puberula, abortu ovuli unius alteriusve saepe 3—1-sperma. Semina ovalia, ventre plano sulco exarata, rhaphe nigra, papilla embryotega marginali.

Var. α . simplex: Caule palmari simplicissimo, foliis confertioribus, basi haud attenuatis, inflorescentia densius albido-puberula.

Hab. in *Aethiopiae terra Nubanorum, in sylvis prope Scheibun* (Russegger).

Var. β . ramosa: Caulibus ramosis adscendentibus, foliis remotis, basi attenuatis, longioribus 4½—3 poll., inflorescentia sparsius puberula.

1) Characterem generis, a cl. Hasskarl propositi, vide in *Peters Reise in Mozambique* p. 329; ej. in *Flora* 1863. p. 388. magisque auctum (generis innuminati v. *Ancilematidis* sectionis propriae) a. cl. Benthani in *Hook. Niger Flora* p. 346.

Hab. in *Aethiopiae terra Fassoglu* (Boriani). — Species *L. rivulari* (Aneilemati rivulari Rich. tentam. fl. abyssin. p. 342) et *lanceolato* (Ancilem. lanceolato Benth. in Hook. Niger Fl. p. 546) proxima.

Vallisneria aethiopica. (*Hydrocharideae.*)

Folia nonnisi 2— $\frac{1}{2}$ pollicaria, linguaeformia, basi manifestissime attenuata, apice modo rotundata, modo obtusa v. acutiuscula, nunc jam supra basim, nunc saltem supra medium crebre denticolata, obsoletissime multinervia, striolis fusciscentibus multipunctata, venulis transversis nullis. Flores masculi Fl. faemineorum spatha cuneato-linearis, laxiuscula (3—2 lin. lg.), ore obtusissimo bilobo. Perigonium spatha dimidio v. triente longius, lobis ovatis obtusissimis. Stigmata ovalia, apice acute bidentata.

Hab. in *Nilo albo ad insulam Mahabali, in territorio Aethiopum „Schiluk“*, ubi frequentissimam legit, mense Aprili 1837, cl. Dr. Kotschy.

Cadalvena gen. nov. ¹⁾

(Ord. *Zingiberaceae*; Sect. II. *Zingibera.*)

Calyx tubulosus, hinc fissus, apice bidentatus. Corollae tubus elongatus filiformis, limbi, tubo longioris, lacinae lineari-oblongae, aequales, postica erecta. Staminodia tria (petala auct. interiora) petaloidea, speciosa, binis posticis erectis, late ellipticis, acutis; antico (labello) majore late abcordato, adscendenti-deflexo, sinu lobisque acutis. Filamentum breve, canaliculatum, connectivo complanato, supra antheram aequilatam, linearem, bilocularem, basi apiceque muticam, in lacinulam canaliculatam, apice bidentatam producto. Germen ovale inferum, solo apice biloculare, reliqua parte faretum, loculis obverse triangularibus, vertice depressis. Ovula in loculis solitaria, e basi anguli centralis erecta, anatropa, loculos implentia, rhaphe crassa. Stylus filiformis, inter antherae loculos transiens, parum ultra connec-

¹⁾ Genus dicatum memoriae peregrinatoris Ed. de Cadalvène, auctori soperis: *L'Égypte et la Nubie*; Parisiis edit. anno 1836.

tivum productus; stigmatе capitato-turbinato, bilabiato-infundibulare; stylis rudimentariis (glandulis epigynis) nullis. Fructus

Cadalvena spectabilis.

Monocarpica (?) caule hypogaeo radicante, ascendente, imbricato-squamato, haud tuberifero (?). Folia epigaea quatuor, digitalia, subdisticha, horizontalia, humifusa, amplissime vaginantia, sessilia; lamina orbiculari, nunc apice omnino rotundata, nunc latiuscule apiculata, utrinque dense puberula; ligula obsoleta tenuissima. Flores rhizocarpici, e foliorum sinu singillatim emergentes, pauci, capitati, bracteis vaginantibus inclusi, plus bipollicares, dilute flavi; germine, e alyce petalisque extus pubescentibus. Staminodia petaloidea ultra pollicaria, glaberrima.

Hab. in *Aethiopiae terra Fassoglu* (Boriani). — Genus *Kaempferiae* proximum, germine apice biloculari, biovulato, ac stylorum rudimentariorum defectu bene distinctum. Species unica nobis nota, habita omnino *Kaempferiae Roscoeanae* Wall. (Bot. Reg. t. 1212), *marginatae* Carey (*Roscoe* Scit. t. 93) et *latifoliae* Don.

Adenium speciosum. (Apocynae.)

Truncus quadripedalis et altior, conicus, basi 3—2 pedes diametro crassus, apice parce ac distorte ramosus, ramis hornotinis elongatis, foliosis, cum reliquis partibus dense holosericeis, quasi tomentosus. Folia subsessilia ac sessilia, obverse lanceolata, basi attenuata, apice rotundato v. retuso mucronata, 4—2 poll. longa ac 1— $\frac{1}{2}$ poll. lata. Inflorescentia terminalis, praecoci ramorum subjacentium paris incremento lateralis, sessilis, ima basi semel bifurcata, cuneoidea, ramis utrisque erecto-patentibus, strictis, multifloris; pedicellis tam bracteis quam calycibus brevioribus. Corolla ($2\frac{1}{2}$ poll.) speciosa, saturate rosea, tubi parte cylindrica calyce dimidio ac ultra longiore, limbi lobis suborbicularibus apiculatis. Folliculi (6 poll.) holosericeo-incani. Semina comis fulvis duplo breviora, ferruginea, testa membranacea multistriata, striis dense papulosis.

Hab. in *Hedra montè Nubanorum nec non prope Fassoglu et Akkaro*; ubi mense Maio 1837 floridum simulque fructiferum legit Dr. Kotschy.

Species *Adenio Honghel* DC. sane proxima, pube tamen omnium partium copiosissima ac inflorescentia elongata racemiformi abunde distincta.

***Nieubria aethiopica.* (Capparideae.)**

Frutex erectus, virgato-ramosus, calvescens. Folia tam subovato-elliptica, quam mere oblonga, acuta v. obtusa, mucronata, supra secus nervum medianum puberula, caeterum glaberrima, majora (4—3 pollicaria) supra medium magis quam basi attenuata. Corymbi copiosi in paniculam foliatam amplam raram dispositi, ramis, pedicellis calycibusque dense puberulis. Flores longe pedicellati. Calycis laciniae ellipticae. Petala his dimidio v. triente breviora, suborbicularia, mucronata, breve unguiculata. Stamina copiosa, calyce 2—2½ pl. longiora. Germen ellipsoideum, mox subglobosum, glaberrimum, 6—3-ovulatum. Bacca coriacea, subglobosa (3—4 lin. lg.), obtusissime appiculata, 1—4 sperma, stipite pedicellum aequante v. superante (10—6 lin. lgo).

Hab. in regno Sennar ad Tumad Kassan, ubi mense Jan 1838 floridam ac fructiferam legit Dr. Kotschy.

Maërvae oblongifoliae Rich. quodammodo accedens, fructu tamen abunde distincta.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Sitzungsberichte der Akademie der Wissenschaften mathematisch-naturwissenschaftliche Klasse](#)

Jahr/Year: 1865

Band/Volume: [51](#)

Autor(en)/Author(s): Fenzl Eduard

Artikel/Article: [Diagnoses praeviae Pentadis stirpium aethiopicarum novarum. 138-141](#)